

ØKOLOGI

inspiration til jordbruget

NOVEMBER 2015 NR. 9

FÆLLESSKABSSTØTTET LANDBRUG NU I DANMARK

To unge, økologiske landmænd har adopteret **konceptet CSA – Community Supported Agriculture** – og tilpasset det en dansk virkelighed på Samsø.

KLOKKEN ER VED at være 15 en torsdag eftermiddag i oktober på Samsø. Jeg har i snart en time hjulpet med at bære kasser, rense kål og arrangere alt fra chilier til majs og kartofler i et lille rum ved siden af gårdbutikken i Yduns Have.

Rummet er nu fyldt med gårdens grønsager, som er lige til at gå til. Der er kaffekopper og kaffe på bordet, så nu venter vi bare på, at medlemmerne af Yduns Haves fællesskabsstøttede landbrug dukker op. Der er afsat to timer til, at de kan forsyne sig med grønsager til den næste uges tid.

Da klokken bliver 15, standser den første bil på gårdspladsen og de næste par timer følger en lind strøm af mennesker, som hilser, pakker grønsager, småsludrer, deler opskrifter og får sig en kop kaffe. Johannes Loeb og Fredrik Sahlin som er gårdens unge landmænd, tager del i snakken og jeg kan tydeligt se og mærke, at de nyder det ugentlige møde med deres kunder.

Alternativ lokal afsætning

De to er pionerer inden for CSA (Community Supported Agriculture), som på dansk er blevet til "fællesskabsstøttet landbrug". Begrebet dækker over en alternativ form for lokal afsætning, der grundlæggende fungerer på følgende måde:

En landmand tilbyder en del af sin produktion som deleproduktion med forbrugeren. Forbrugeren betaler typisk et beløb i starten af året og har derefter adgang til en aftalt mængde produkter eller i nogle tilfælde ubegrænsede mængder produkter fra gården.

CSA har de seneste år bredt sig med stor hast i lande som England, USA og Tyskland, og nu er det altså kommet til Danmark. I år er der startet aktiviteter på Blakgården ved Silkeborg og altså i Yduns Have på Samsø.

Tilfredse kunder

Tilbage i grønsagsrummet på Samsø tynder det ud i strømmen af men-

Foto: Randi Friis Hansen

Der er selvbetjening under kyndig vejledning i Yduns Have.

YDUNS HAVE KORT FORTALT

Yduns Have er et økologisk landbrug, der producerer et stort antal forskellige grønsager. 2015 var første år med fællesskabsstøttet landbrug og 37 medlemsfamilier har benyttet sig af muligheden. Landbruget opererer med tre kategorier af medlemskaber alt efter mængde af grønsager som ønskes. Priserne for medlemskab varierer mellem 2.250 kr./år og 4.900 kr./år.

Medlemmerne hjælper til på gården, i forbindelse arrangementer og deler opskrifter m.m.

SEGES har fungeret som sparringspartner på CSA-afsætningsmodellen.

Læs mere på
levendelandbrug.dk
Se også
blakgården.dk

nesker. Klokken er ved at være 17, og denne uges arrangement er ved at være slut. Der lader ikke til at være tvivl om, at kunderne er tilfredse med deres grønsager og med fællesskabet.

Imens Johannes og Frederik pakker et par kasser til at sætte i kølerummet til de medlemmer, som ikke havde mulighed for at afhente deres "andel" i dag, spørger jeg til deres eget udbytte af det fællesskabsstøttede landbrug. Johannes svarer prompte:

"Det er en rigtig god måde at inddrage lokalsamfundet og forbrugerne aktivt på. Om det hænger sammen økonomisk for os, har vi endnu ikke overblik over. Vi får jo betalingen i starten af året, og vi er sikret afsætning. Men lønsomheden står ellers falder med, hvor meget tid vi ender med at bruge på det. 2015 er et prøveår og vi evaluerer ved årets udgang," fastslår han.

Aftale med Aarstiderne

De to unge landmænd håber på større tilslutning næste år, og de vurderer, at landbruget kan servicere op til 400 medlemmer. Det er der med 37 medlemsfamilier her og nu et stykke vej til endnu, erkender de. Derfor er de også meget tilfredse med den aftale, de har fået med Aarstiderne om blandt andet at levere det lokale tilbud, Samsø Kassen.

"Med Samsø Kassen får forbrugere rundt omkring i Østjylland mulighed for at blive en del af Yduns Haves fællesskab. Det er en slags CSA-light," siger Frederik med et smil.

Vi er færdige i grønsagsrummet. Kassererne stables og kaffen pakkes sammen. Johannes lukker porten, som åbnes til en gentagelse af arrangementet næste torsdag kl. 15. ●

AF RANDI FRIIS HANSEN, SEGES ØKOLOGI